

***GIMNAZJUM im. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
w JASTKOWIE***

**PROGRAM
PROFILAKTYKI
GIMNAZJUM
IM. J. PIŁSUDSKIEGO
w JASTKOWIE**

**zintegrowany ze Szkolnym Programem
Wychowawczym i Statutem Szkoły**

**Realizacja programu:
2010/11 – 2012/13**

Ewaluacja 2011/2012

Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109),
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198),
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55),
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. Nr 51, poz. 458).

§ 1

Profilaktyka w szkole

W szkole prowadzona będzie profilaktyka pierwszorzędowa i drugorzędowa.

Profilaktyka pierwszorzędowa będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji. Działaniami prewencyjnymi objęci zostaną uczniowie z grup niskiego ryzyka. Realizatorami tych działań będą nauczyciele wspierani przez specjalistów.

Profilaktyka drugorzędowa skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań, pomoc uczniom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz wspieranie tych osób w sytuacjach trudnych. Pomoc będzie organizowana przez wychowawców, pedagoga szkolnego, którzy wspierani będą przez różnego rodzaju specjalistów.

W ramach programu podjęte zostaną :

działania informacyjne,

działania edukacyjne,

działania integracyjne,

działania wdrażające określone umiejętności,

działania interwencyjne,

działania terapeutyczne.

Odrębnie opracowane zostały procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia związanych z niewłaściwymi zachowaniami młodzieży również przy współpracy szkoły z policją.

§ 2

Realizacja działań profilaktycznych

Realizatorzy działań profilaktycznych:

Dyrektor/ Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

- a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych
- b) finansuje, monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga szkolnego,
- c) wyznacza odpowiedzialnych za realizację określonych działań.

Pedagog szkolny:

- a) podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze szkolnego programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli oraz instytucji wspierających,
- b) doskonali swoje umiejętności i podnosi kwalifikacje według potrzeb szkoły i uczniów.

Nauczyciel – wychowawca:

- a) doskonali swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych,
- b) realizuje zadania we współpracy z rodzicami,
- c) dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
- d) jest wzorem konstruktywnych zachowań
- e) współpracuje z pedagogiem szkolnym i instytucjami wspierającymi proces wychowawczy.

Rodzice aktywnie współpracuj ze szkoł :

- a) aktywnie współpracuj z wychowawcą klasy,
- b) korzystaj z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego,
- c) bierz udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki i programu wychowawczego.

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z:

- Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej ,
- Policji ,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jastkowie
- Kuratorami Szkolnymi ds. Rodzinnych i Nieletnich
- Terapeutami Uzależnionych w GOPS Jastków
- Urzędem Gminy w Jastkowie,
- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych UG Jastkowie.

§ 3

Cele i założenia programu

1. Kształcenie i doskonalenie umiejętności interpersonalnych.
2. Doskonalenie zachowań asertywnych.
3. Doskonalenie metod radzenia sobie ze stresem.
4. Wypracowanie metod komunikowania się z innymi.
5. Wyrabianie i rozwijanie własnego stosunku do norm, wartości i autorytetów przyjętych w społeczeństwie, kształtowanie własnej moralności.
6. Uczucie radzenia sobie z przemocą, nietolerancją oraz własną i cudzą agresją.
7. Uczucie świadomego decydowania o sobie i ponoszenia konsekwencji własnych decyzji.
8. Rozwijanie poczucia własności, wiary w siebie, poczucia własnej wartości, praca nad samopoznaniem i samodoskonaleniem.
9. Promocja tzw. „zdrowego stylu życia”, uczenie prawidłowego stosunku do własnego organizmu i otoczenia, uczenie racjonalnego gospodarowania czasem pracy i wypoczynku, uczenie zachowań prozdrowotnych.
10. Kształtowanie postaw uczciwości, odpowiedzialności, sumienności, pracowitości.
11. Doskonalenie i kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów (sztuka negocjacji).

12. Uwiadomienie zagrożenia płynących z zachowań ryzykownych takich jak m.in.: palenie papierosów, picie alkoholu, siłganie po inne substancje psychoaktywne (w tym – dopalacze), zachowania agresywne, brak zainteresowania nauką szkolną.
13. Podkreślenie wychowawczej roli rodziny w procesie dojrzewania dziecka
14. Położenie nacisku na rozwój szczególnych zdolności i zainteresowań uczniów.

§ 4

Sposoby realizacji programu

1. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze prowadzone przez nauczycieli przedmiotów i wychowawców w czasie godzin lekcyjnych.
2. Zajęcia pozalekcyjne: koła zainteresowań, zajęcia sportowe, dodatkowe zajęcia wg potrzeb ucznia i rodzica organizowane w danym roku szkolnym..
3. Wspólne wyjścia do kina, teatru, na wystawy.
4. Wspólne wyjazdy – wycieczki.
5. Specjalne zajęcia prowadzone przez różnego rodzaju specjalistów.
6. Indywidualne rozmowy z uczniami, rodzicami lub opiekunami prawnymi.
7. Udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych poruszanych przez wychowanków.
8. Pomoc w kierowaniu uczniów do odpowiednich specjalistów.
9. Pedagogizacja rodziców w ramach spotkań z rodzicami, dni otwartych, spotkań z wychowawcami lub pedagogiem szkolnym.
10. Podejmowanie działań interwencyjnych.

§ 5

Metody pracy

- Rozmowy wspierające, dyscyplujące – ostrzegawcze:
- pogadanki,
- dyskusja,
- burza mózgów,
- wykłady,
- warsztaty dla uczniów, nauczycieli i rodziców,
- treningi,
- zajęcia terapeutyczne,
- gry i zabawy psychologiczne.

Zagadnienia realizowane w ramach programu profilaktycznego

OBSZAR TEMATYCZNY	GŁÓWNE ZAGADNIENIA	REALIZOWANE PROGRAMY I AKCJE	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Promocja zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> - Znaczenie racjonalnego żywienia, higiena żywienia. - Higiena pracy umysłowej i snu. - Radzenie sobie ze stresem. - Sprawność fizyczna. - Ruch i świeże powietrze, wypoczynek. - Anoreksja, bulimia jako zagrożenia dla zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Akcja „wiatowy dzie bez papierosa” - warsztaty „Stres szkolny” - Sportowo-rekreacyjne zajęcia pozaszkolne organizowanych przez nauczycieli wych. fiz. - Wyjazdy szkolne (zimowiska, obozy letnie), - Kampania „Bądź aktywny-Trzymaj formę” 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - spotkania ze specjalistami (lekarz, pielęgniarka, psycholog), - lekcje przedmiotowe m.in. biologia, w-f, - wycieczki szkolne i klasowe, - udział w kampanii „Bądź aktywny-Trzymaj Formę” 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - pielęgniarka
Normy i wartości życia, prawa i obowiązki	<ul style="list-style-type: none"> - Uczenie umiejętności postępowania zgodnie z podstawowymi zasadami współżycia i współdziałania w kontaktach społecznych. - Pomoc w świadomym budowaniu własnej hierarchii wartości. - Kształtowanie postawy szacunku dla życia i godności ludzkiej. - Kultura współżycia w rodzinie. - Odpowiedzialność wobec rodziny. - Respektowanie praw i obowiązków, wdrojenie do samorządności. 	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty „Jak komunikować się?” - warsztaty integracyjno – adaptacyjne dla uczniów kl. I - warsztaty „Kształtowanie umiejętności interpersonalnych” 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - lekcje wszystkich przedmiotów, - zajęcia warsztatowe - spotkania ze specjalistami (terapeuta uzależnień, psycholodzy), 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - opiekun samorządu uczniowskiego
Przemoc i nietolerancja	<ul style="list-style-type: none"> - Przyczyny przemocy i nietolerancji. - Radzenie sobie z własną i cudzą agresją (w tym – samookaleczeniami). - Nauka negocjacji. - Kształtowanie właściwych sprawności komunikacyjnych – asertywność. - Budowanie kompetencji komunikacyjnej uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty „Agresja i przemoc”, - warsztaty „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, - cykl spotkań dotyczących problemu autoagresji, - warsztaty „Mowa ciała, czyli komunikacja niewerbalna, - Ogólnopolska kampania „Szkoła bez przemocy” 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - lekcje przedmiotowe, - zajęcia warsztatowe, - zajęcia ze specjalistami (terapeuta uzależnień, funkcjonariusze policji), - udział w ogólnopolskiej kampanii „Szkoła bez przemocy” - udział w programach zewnętrznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog - specjaliści z danej dziedziny

Przemoc i nietolerancja	<ul style="list-style-type: none"> - Budowanie postawy tolerancji, otwarto ci dla inno ci, poszanowanie godno ci innych. - Całkowity brak tolerancji dla przemocy fizycznej i psychicznej. 			
Preorientacja zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> - Metody radzenia sobie ze stresem. - Techniki uczenia si . - Sposoby przygotowywania si do egzaminów, rozmów. - Umiej tno autoprezentacji. - Predyspozycje zawodowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty „Stres i techniki radzenia sobie z nim”, - Testy preferencji zawodowych: badanie testami zainteresowa , - warsztaty „Jak aktywnie poszukiwa pracy?”, - warsztaty „Mowa ciała, czyli komunikacja niewerbalna” 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - lekcje przedmiotowe, - zaj cia warsztatowe , - zaj cia ze specjalistami, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - doradca zawodowy
Zapobieganie nałogom	<ul style="list-style-type: none"> - Czym s nałogi i jak si im przeciwstawi ?. - Informowanie o konsekwencjach palenia papierosów, nadu ywania alkoholu, u ywania narkotyków, stosowania innych rodków psychoaktywnych w tym - dopalaczy - Uczenie alternatywnych sposobów prze ywania codziennego ycia, - Promowanie zdrowego stylu ycia, - Nauka odmawiania w sytuacji presji społecznej, - Wykształcenie umiej tno ci podejmowania wła ciwych decyzji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w ogólnopolskich kampaniach - warsztaty „Uzale nienie od komputera i Internetu”, - Wyjazdy z programami profilaktycznymi (zimowiska, obozy letnie, wycieczki itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - lekcje przedmiotowe, - zaj cia warsztatowe, - zaj cia ze specjalistami (terapeuta uzale nie), - udział w ogólnopolskiej kampanii, - zaj cia pozalekcyjne rozwijaj ce zdolno ci i zainteresowania uczniów oraz promuj ce ciekawe sposoby sp dzania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog,

§ 6

Sposoby ewaluacji programu

1. Obserwacja zachowa uczniów.
2. Analiza ankiet przeprowadzonych w ród uczniów, nauczycieli, rodziców.
3. Sonda e w ród rodziców i uczniów.
4. Rozmowy z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły.
5. Analiza dokumentów (plany pracy wychowawców, dzienniki, karty czynno ci itp.)

§ 7

Załączniki do programu

1. Procedury post powania w sytuacjach trudnych wychowawczo.
2. Program przeciwdziałania wagarom.
3. Plan działań przeciwdziałaj cych spó nieniom uczniów na lekcje.
4. Regulamin wycieczek szkolnych.
5. Regulamin dyskotek szkolnych.

Projekt Programu Profilaktyki Szkolnej na rok 2011/2012 został przyj ty Uchwał Rady Pedagogicznej w dniu 15.09.2011r. celem przedło enia Radzie Rodziców i Samorz dowi Uczniowskiemu.

Program Profilaktyki Szkolnej na rok 2011/12 został pozytywnie zaopiniowany przez Samorz d Uczniowski i uchwalony przez Rad Rodziców w dniu 30 wrze nia 2011 roku.